

Helsingfors/Mariehamn 29.10.2014

Nr 23/14

Hänvisning Ålands lagtings skrivelse
10.9.2014, nr 98/2014.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslagen om ändring av landskapslagen om lagtingsval och kommunalval, antagen av lagtinget 10.9.2014.

Landskapslagarnas huvudsakliga innehåll

I landskapslagen görs korrigeringar av teknisk natur.

Lagstiftningsbehörigheten

Enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om lagtingets organisation och uppgifter, val av lagtingets ledamöter, landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar. Landskapslagen gäller även kommunala val och kommunernas förvaltning på vilka områden lagstiftningsbehörigheten tillkommer landskapet enligt 18 § 4 punkten i självstyrelselagen. Landskapets lagstiftningsbehörighet begränsas dock av bestämmelserna i 9, 13 och 67 § i självstyrelselagen. I 9 och 67 § ingår bestämmelser om deltagande i val och valbarhet och enligt 13 § ska lagtingets ledamöter utses genom omedelbara och hemliga val där rösträtten är allmän och lika för alla röstberättigade. Landskapslagen överensstämmer med dessa bestämmelser i självstyrelselagen.

Rösträttsregistret baserar sig på befolkningsdatasystemet. Enligt 29 § 1 mom. 1 punkten i självstyrelselagen utgör folkbokföring riks-

behörighet. Vid utnyttjandet av befolkningsdatasystemet är de begränsningar som följer av rikslagstiftningen angående utlämnande av uppgifter ur systemet bindande även inom landskapets och kommunernas förvaltning. I enlighet härmed har i landskapslagens 11 § intagits motsvarande begränsningar som i 23 § i rikets vallag (FFS 714/1998) gällande de uppgifter som ska finnas tillgängliga vid granskningen av rösträtsregister.

Hänvisningen i landskapslagens 8 § 2 mom. 4 punkt till rikets lag om hemkommun (FFS 201/1994) är av teknisk natur.

En föreskrift om att bestämmelserna i föreningslagen om ogiltighet och klander av föreningsbeslut inte ska tillämpas på beslut som en etablerad politisk förening eller kommunal politisk förening fattat i ett i lagens 4 a kap. avsett ärende har intagits i landskapslagens 30 i §. En motsvarande bestämmelse ingår för de politiska partiernas del i 183 § i rikets vallag. Enligt 27 § 8 p. i självstyrelselagen hör ärenden angående föreningar visserligen till rikets behörighet, men i och med att i landskapslagen avsedda politiska föreningar till funktionen är att jämställa med i rikslagstiftningen avsedda politiska partier, kan bestämmelsen såsom i sak överensstämmande med rikslagstiftningen jämlikt 19 § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland intas i landskapslagen.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen finner att landskapslagen faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Mäenpää och Pellonpää jämte suppleanten Lindholm.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare